

Kusala Mbote na Kimvuka ti Bantu ya Nkaka--Baleso 2

Baleso zole na mambu yai:

Leso 1—Bantu salaka na kimvuka kutunga Nzo-Nzambi ya Ntenta (Kuwakana ya Ntama)

Leso 2—Bantu salaka na kimvuka kutinda bamissionaire ya ntete (Kuwakana ya Mpa)

Kikuma ya Leso sambu na baleso yonso zole:

Na nsuka ya baleso yai, mwana ta bakisa nde yo kele mbote kusala na kimvuka na mpila mosi ya mbote. Muntu lunga ve kusala mambu yonso kaka yandi mosi. Bu bo mona bantu ya nkaka kusala na kimvuka sambu na kusala mambu mosi ya mbote, bo mpi ta kangama ti bantu yina, bo ta yika bo ngolo kana mpila ikele, bo ta sadila bamakabu Nzambi me pesa bo, ebuna bo ta pesa bantu ya nkaka nzila kusala mpi bamakabu na bo.

Contrere—Kusala konso ntangu kaka nge mosi, ti bantu ya nkaka ve. Kuvanda ve na mpila kusala ti bantu ya nkaka. Kusala na bumosi. Mpidina kele ve mpila beto zola kusala.

Nkunga sambu na beleso yonso zole:

Kusala mbote na kimvuka

Kele sadisa beto yonso!

Baverse ya kulonguka sambu na baleso yonso 2:

20 Kansi bandambu mingi kele na nitu mosi.

21 Ebuna disu lenda tubila diboko ve nde : « Mono ke na mfunu na nge ve ! » Ntu mpi lenda tubila makulu ve nde : « Mono ke na mfunu na beno ve ! »

I Korinto 12 :20-21

Kuyidika na ntwala ya ntangu ya kulonga:

Zenga papiers na bitini. Nene ya konso kitini vanda na mpila nde bana lenda tanga bisono ya nge ta sonika na zulu na yo. Sonika na markeur bima ya bantu nataka sambu na offrande na histoire ya Bible ya lesa yai, kima mosi na konso papier.

Meka kudessiner imaze ya kima yina na nsi ya ndinga, kaka na kitini ya papier yina. Sala bitini mingi to mingi ve, kulanda nivo ya bana ya nge ke longo. Sala pratike kutanga bima ya nge me sonika. Nge ta sadila bitini ya papier yai na dilongi ya ntete ya lesa.

Leso 1: Bantu Kusalaka Mbote na Kimvuka sambu na Kutunga Nzo-Nzambi ya Ntenta

Leso 1 ke monika na Bible na : Kubasika 35 :4-35, 36 :1-4, 39 :32-43

Kuyantika Leso:

Bana, keti beno lenda tanga bazina ya bantu ya nene ya football, mbala ya naka bo ya ke bula football na zina ya Congo, yina ya bo ke binga ‘Ba-leopard’? [*Moniteur, pesa bana mpila kupesa mvutu.*]

Baleso ya nkaka ya Bible & ti materiels ya nkaka ke monika na : www.teachingforafrica.com

Keti nge me wa nde muntu mosi na kati na bo nungaka kaka yandi mosi ? *[Ikele ve.]*
Sambu na nki muntu mosi kele na mpila ve kununga kaka yandi mosi? *[Sambu bo ikele equipe, kimvuka. Bo yonso fweti sala mbote bo na bo kana bo zola kununga.]* Ee, bo yonso nunga, to bo yonso kubwa. Na football, muntu mosi lenda nunga ve kaka yandi mosi.

Bima kele mingi na luzingu nde muntu mosi lenda sala ve kaka yandi mosi.

- Keti muntu mosi lenda tunga nzila ya nene ? *[Ikele ve.]*
- Keti muntu mosi lenda tunga nzo ya nene ya ba-etaze mingi, kaka yandi mosi ? *[Ikele ve.]*
- Keti mwana-nkento lenda baka divumu ti buta mwana kaka yandi mosi? *[Ikele ve. (Ata na mambu ya Maria, mama ya Yesu, yo lombaka Mpeve ya Nzambi kutula Yandi divumu.)]*
- Keti moniteur lenda longa kana bana ya classe ikele ve sambu na kulunguka ? *[Ikele ve.]*
- Keti pasteur lenda vanda na dibundu kaka yandi mosi ? *[Ikele ve.]*
- Kana nge kuzola kuyimba, keti nge lenda vanda na chorale kaka nge mosi? *[Ikele ve.]*
- Keti bwala lenda vanda kana kaka muntu mosi ikele ? *[Ikele ve.]* Ikele ve!

Mambu mingi ya kele mfunu, muntu lenda ve kusala yo kaka yandi mosi. Mambu yina, yo lomba nde bantu mingi sala mbote bo na bo na kimvuka. Bo sadisana na mambu to na projet yina.

Na histoire ya bantu ya Nzambi na kati ya Bible, beto lenda mona mbala mingi nde yo mfunu vandaka bantu sala na kimvuka. Bubuyai beto ta longuka nki mutindu bantu salaka na kimvuka mosi ya mbote. Yo yina, bo lungisaka kosalu ya nene ti ya mfunu.

NB: Tangila bana mambu yai:

Bana ya Israel, bo vandaka kutambula na kati ya sika ya zelo na zelo. Yai salamaka na ntangu ya Nzambi basisaka bo na kimpika na nsi ya Ezipte. Nzambi me songa bo nki mutindu kusala ntenta special sambu na kusamba Yandi na mpila Yandi me songa bo. Yo vandaka na mpila kukatula yo ti kunata yo sikamosi ti bo, bu bo tambulaka kukwenda na nsi ya Nzambi me silaka bo. Ntenta yina, bo bingaka yo ‘Tabernacle,’ disongidila nde, ‘Ntenta ya Bisambu.’

Malongi ya nene ya Leso na Bandambu 6 :

- 1. Moize lombaka bantu kunata makabu ya bima mutindu na mutindu ya bima ya Nzambi me songa yandi, bima ya bo lenda sadila kutunga nzo ya ntenta na mpila Nzambi me songaka yandi.** Yandi lombaka ve kaka makabu ya kima mosi, kansi makabu ya bima mingi mutindu na mutindu. Kubasika 35 :4-9

Kutanga : Kubasika 35 :4-6

4 Moize tubaka na bantu yonso ya Israele nde: “Mfumu Nzambi me tuba nde:

5 ‘Beno fweti pesa makabu na Mono Mfumu Nzambi. Konso muntu yina me ndima na kupesa yandi mosi na luzolo na yandi, yandi ta nata makabu yai: wolo, arza ti bronze;

6 bansinga ya lene ya bule, ya mwaki ti ya mbwaki mingi; lino ya kitoko, lele ya bo me sala na mika ya nkombo. . . (. . . zola tuba nde yandi yikaka bima mingi ya nkaka, yonso ya zolaka kuvanda mfunu na kisalu.)

Bana lenda sala :

Sadila bitini ya papier ya nge me sala na ntwala ya ntangu ya kulonga. Pesa bitini na bana mosi-mosi. Sadisa bo kutanga nki kele na kitini na bo, mpi kutendula yo kele nki, to bantu ke sadila yo nki mutindu. Na nima, bana yonso tuba bandinga yai na mpila ritimika. Ntangu bo tuba mosi ya bandinga ya ke kwelana na ndinga na kitini mosi ya papier, nge songa diboko na mwana ya ke simba kima yina. Yandi nangula kitini yina.

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)
Sala mbote na kimvuka !

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)
Sala mbote na kimvuka !

Mono nata wolo (mwana nangula kitini ya ke tuba ‘wolo’)
Nge nata _____ (nge songa konso mwana ya kele na kitini ya papier, ti bo tuba kima ya kele kusonika na kitini ya papier ya yandi ke simba.)

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)
Sala mbote na kimvuka !

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)
Sala mbote na kimvuka !

2. **Moize bingaka bantu ya zabaka kusala bima mutindu na mutindu, bo kwisa bonso volontiere kusala bima ya Nzambi me songa bo kuyidika sambu na kisika ya bisambu.**
(Bana fweti bakisa nde : Bo vandaka na mfunu ve ya kaka muntu mosi, kansi ya bantu ya zabaka kusala bisalu mutindu na mutindu.) Kubasika 35 :10-19

Kutanga : Kubasika 35 :10

10 « Bantu yonso ya mayele, bayina ke zaba kusala bima ya kitoko ya mutindu na mutindu, bo kwisa kusala bima yai ya Mfumu Nzambi songaka : . . .

Bana lenda sala:

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)
Sala mbote na kimvuka !

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)
Sala mbote na kimvuka !

Mono nata wolo (mwana nangula kitini ya ke tuba ‘wolo’)
Nge nata _____ (nge songa konso mwana ya kele na kitini ya papier, ti bo tuba kima ya kele kusonika na kitini ya papier ya yandi ke simba.)

Mono ta sala yai (konso mwana songa maboko)
Nge lenda sala yina (Konso mwana songa muntu ya nkaka)

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)
Sala mbote na kimvuka !
X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)
Sala mbote na kimvuka !

Kusolula ti bana:

Kana beto zolaka kutunga nzo ya Nzambi awa bubuyai, nki bima ta vanda na mfunu?

- 3. Bantu mingi kwisaka kusadisa na bampila mutindu na mutindu bonso bavalontiere, na luzolo na bo mosi. Konso muntu nataka bima ya mfunu bo vandaka na yo, babakala ti bankento yonso zole. Kubasika 35 :21-29**

Kutanga : Kubasika 35 : 21-22

21 Ebuna konso muntu yina ndimaka na kupesa makabu yandi mosi na luzolu na yandi, yandi kwisaka kunata bima sambu na kutunga nzo-Nzambi ya ntenta ti bilele ya kinganga-Nzambi ti bima ya nkaka sambu na kusala bisalu yonso ya Nzo-Nzambi.

22 Bantu yonso vandaka kwisa, babakala ti bankento. Konso muntu, na luzolo na yandi, kwisaka kunata bima ya kitoko ya bo me sala na wolo bonso bima-makutu, balupeto, basene ti mitaku, ebuna yandi pesaka yo makabu na Mfumu Nzambi.

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)
Sala mbote na kimvuka !
X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)
Sala mbote na kimvuka !

Mono zola sadisa
Mono mpi zola sadisa

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)
Sala mbote na kimvuka !
X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)
Sala mbote na kimvuka !

- 4. Bantu ya nkaka vandaka na makabu kusala bima ya kitoko. Bo vandaka na mpila kulonga bantu ya nkaka. Yo yina, bo salaka mpidina, konso muntu na makabu na yandi. Kubasika 35 :30-35**

Kutanga : Kubasika 35 :30-34

30 Moize tubaka na bantu ya Israele nde : “Mfumu Nzambi me solaka Besalele, mwana ya Uri mpi mutekolo ya Hure na dikanda ya Yuda.

31 Yandi fulusaka yandi na Mpeve na Yandi, yandi me pesaka yandi mayele ti kikesa na kusala bisalu yai:

32-33 na kusala bifwanisu na wolo, arza ti bronze; na kuzenga matadi ya ntalu ti na kusionika na zulu na yo ti na zulu ya banti; ti kusala mpi bisalu ya nkaka ya kitoko.

34 Yandi ti Oholiabi, mwana ya Ahisamaki na dikandi ya Dani, Mfumu Nzambi me pesaka bo mayele na kulonga kisalu na bo na bantu ya nkaka.

Bana lenda sala:

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)

Sala mbote na kimvuka !

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)

Sala mbote na kimvuka !

Mono zaba yai, mo’ ta longa yo

Mono zaba yina, mo’ ta longa yo

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)

Sala mbote na kimvuka !

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)

Sala mbote na kimvuka !

5. Bo landaka kaka kunata bamakabu, ti bo landaka kaka kusala konso lumbu na bisalu ya bo vandaka kusala na kimvuka ti bantu ya nkaka. Bo landaka tii bima yonso ya mfunu me lunga mbote-mbote.

Tanga: Kubasika 36:1-7

1 Besalele, Oholiabi ti bantu yina ke salaka kisalu ya maboko, bayina ya Mfumu Nzambi me pesaka mayele na kusala bima yonso yina kele mfunu na kutunga Nzo-Nzambi ya ntenta, bo fweti sala bima yina mutindu Mfumu Nzambi tubaka.”

*2 Moize bingaka Besalele, Oholiabi ti bantu yonso ya Mfumu Nzambi me pesaka mayele na kusala kisalu mbote-mbote, bayina vandaka kuzola kusadisa; yandi tubaka na bo nde:
“Beno yantika kisalu.”*

3 Moize pesaka bo makabu yonso ya bantu ya Israele nataka sambu na kutunga Nzo-Nzambi ya ntenta. Konso kilumbu na suka bantu ya Israele vandaka kwisa kunata kaka makabu na bo na Moize.

4 Ntangu yai bantu yina vandaka kusala kisalu ya Nzo-Nzambi, bo bikisa-bikisaka bisalu na bo,

5 bo kwisaka kutuba na Moize nde: “Makabu me lutana mingi sambu na kusala kisalu ya Mfumu Nzambi tubaka.”

6 Ebuna Moize tindaka bantu na kubula tango na kati ya camp nde : « Ata muntu mosi ve to nkento to bakala kunata diaka makabu sambu na Nzo-Nzambi. » Yo yina bantu kwisaka kunata diaka ve makabu.

7 Makabu yina ya bo nataka ntete yo lutanaka mingi, yo mpi lungaka na kumanisa kisalu yonso.

Bana lenda sala:

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)

Sala mbote na kimvuka !

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)

Sala mbote na kimvuka !

Kwisa kusala diaka

Kwisa nata makabu diaka

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)

Sala mbote na kimvuka !

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)

Sala mbote na kimvuka !

[Nge moniteur tuba :]

Tii- yonso me lunga.

Yonso me lunga mbote-mbote.

Bima yonso me lunga, yo me lutana.

[Bana tuba ti sala diaka:]

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)

Sala mbote na kimvuka !

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)

Sala mbote na kimvuka !

Bika ! Kanga ! Yo me lunga !

Bika ! Kanga ! Yo me lutana!

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)

Sala mbote na kimvuka !

X X ! (Bana bula maboko mbala zole.)

Sala mbote na kimvuka !

6. Ebuna, bo manisaka bisalu yonso ya Nzo-Nzambi ya ntenta, ya nganda na yo, ti na kati na yo, kaka mpila Nzambi songaka bo kusala.

Bo manisaka yo sambu bo salaka mbote na kimvuka ti bantu ya nkaka, ti konso muntu sadilaka ti pesaka yina ya Nzambi pesaka yandi kusala to kupesa.

Tanga: Kubasika 39 :32

32 Kisalu yonso ya kutunga Nzo-Nzambi ya ntenta manaka. Bantu ya Israele salaka bima yonso mutindu Mfumu Nzambi songaka Moize.

Bana lenda sala:

Bo tuba na mpila ritimika :

Bo salaka na kimvuka, tii kisalu manaka.

Bo salaka na kimvuka, tii kisalu manaka.

Bo salaka na kimvuka, tii kisalu manaka.

- 7. Yo yina, Moize sakumunaka bantu yina, sambu bo me sala mbote na kimvuka tii ntangu ya bo manisaka kisalu yonso mutindu Nzambi songaka bo. Ntangu yina, bo vandaka na Nzo-Nzambi ya ntenta, ntenta ya bo lenda nata nzila mosi ti bo konso sika bo ta kwenda. Yai sadisaka bantu yonso, sambu bo yonso vandaka na nzo ya bisambu.**

Kutanga: Kubasika 39:43

43 Moize vandaka kutala bima yonso ya bantu salaka, ebuna yandi monaka nde bo salaka bima yonso mutindu Mfumu Nzambi tubaka. Yo yina Moize sakumunaka bo.

Kumanisa Leso: Kana kaka muntu mosi, ata yandi vanda mayele mingi, ata yandi zaba kusala mambu mingi, yandi zolaka kuvanda na mpila ve kulungisa bisalu yonso yai. Muntu mosi lungaka ve kusala yonso, ata yandi salaka ngolo nki mutindu. Kansi kimvuka ya bantu, bo salaka yo kukonda mpasi, sambu bo salaka na kimvuka, bo salaka ti bantu ya nkaka. Yo yina bo manisaka kisalu, ti Nzambi bakaka lukumu.

Bana lenda sala:

Kabisa bana na bandambu zole, ti tula mwana mosi bonso cadre kutwadisa ndambu na yandi.

- Ndambu ya ntete ya bana yantika kutuba na mpila ritimika nde:
“Muntu lenda sala kisalu yina kaka yandi mosi...”
- Ndambu ya zole ya bana landa kutuba nde :
“Yo yina, bo salaka na kimvuka.”
- Bana yonso tuba nde:
“Yo vandaka mpasi ve
Bu bo salaka yo na kimvuka!”

Kusonga bana ya zaba Yesu nki mutindu kusadila malongi ya na luzingu na bo:

Ntangu yai, beto kwenda kutala bana ya kele sala lukanu sambu na lumbu mosi special.

(Bana sala bageste ya ke songa bana ke nwana nki bo fweti kusala na lumbu yina. Bo ke nwana bo ta binga banani, bo ke nwana nani ta sala nki. Na nsuka, bo kuzwa makasi bo na bo. Bana ya nkaka basika na makasi. Bo tuba nde bo mosi ta sala fete na bo, bo ta yindula ve bantu ya nkaka.)

Ai-yai. Bana yai zola sala lukanu sambu na fete mosi, kansi konso muntu zola sala yo yandi mosi na mpila na yandi. Keti nge banza nde fete na bo ta salama na mpila ya mbote ?
[Moniteur, pesa bana ntangu kusonga mabanza na bo.]

(Na nima, bana sala bageste ya ke songa bana ke sala mbote bo na bo na kimvuka sambu na kuyidika lukanu ya fete na bo. Bantu yonso ke sala na kiese bo na bo, ti bo manisa lukanu ya fete kukonda mpasi.)

Yula bana nki mpila kusala me luta mbote, ti sambu na nki yo luta mbote.

Beno bana ya zaba Yesu, devoir mono ke pesa beno na mposo yai kele kusosa mpila kusala mbote na kimvuka ti bantu ya nkaka. Na mposo ke kwisa, beno kwisa kusonga beto nki mutindu nge salaka na bantu ya nkaka, ti nki kisalu salamaka sambu na yo.

Kubinga bana ya me balula ntima na Yesu ntete ve :

Beto me longuka malongi ke tadila bifu ya mbote. Kansi, nge ke na mfunu ya ngolo ya Nzambi na luzingu na nge, kana nge zola tunga bifu ya mbote. Yesu lenda pesa nge ngolo yina. Kaka Yesu lenda pesa nge ngolo yina. Yesu ikele ngolo mingi. Yandi me zinga na zulu mvu ya mvu, sikamosi ti Tata na Yandi, ye Yandi kwisaka na ntoto yai sambu na kumona mpasi, mpi sambu na kufwa bonso nkailu. Yonso sambu Nzambi mona mpila kulolula masumu na beto. Yandi zola nge, ti Yandi zola vanda Mvulusi na nge, mpi. Nge fweti kaka lomba Yandi yo. Kana nge me lomba Yesu ntete ve kuvanda Mvulusi na nge, kansi sesepiyai nge zola lomba Yandi yo, kaka binga zina na Yandi. Lomba Yandi kugulusa nge ti kulolula nge. Songa Yandi nde nge kwikila Yandi, ti nge zola landa Yandi.

Kana nge lomba Yesu kuvulusa nge bubuyai, kaka sonikila mono. Na kitini ya papier, kaka sonika « Mono ndimaka Yesu », ebuna tula zina na nge. Nge lenda pesa mono kitini ya papier yina, ata konso ntangu. Note na nge ta sadisa mono kubambuka kutula nge na lombilu, nde Nzambi sakumuna nge. Yo ta pesa mono kiese, mpi.

==

NSUKA YA LESO 1

===

Leso 2: Bakristo salaka na kimvuka sambu na kutinda bamisionere ya ntete

Kulanda devoir ya Leso 1 :

[Moniteur, yula kana muntu ta zola kusonga nki mutindu bo salaka ksalu mosi na kimvuka ti bantu ya nkaka na mposo me luta, sambu na kusala ksalu mosi ya mfunu. Kinga mingi ve kusosa mvutu. Kana mwana pesa mvutu, pesa yandi kikesa. Kana mfunu ikele, tuba diaka mvutu na bo na nkufi na mpila nde bana yonso lenda kuwa yo.]

Kikuma ya Leso, Verse ya Kulonguka & Nkunga—Kiteso mosi na Leso 1. Kulonga yo ve bonso malongi ya mpa, kansi reviser yo nswalu. Na revisio, bana lenda tuba verse ya kulonguka kiteso ya mbala tatu. Yimba nkunga na luyantiku ti na nsuka ya lesu.

Kuyidika na ntwala kulonga lesu yai:

Sambu na ‘Kusonga nki mutindu kusadila lesu yai na luzingu,’ nge ta vanda na mfunu ya tableau (dibaya ya mpembe) ti mpembe, to ya papier ya nene ti bamarkeur.

Histoire yai ke monika na Bible na Kuwakana ya Mpa: Mukanda ya Bisalu, Kapu 13:1-5 ti 14:26-28.

Kuyantika Leso:

Keti muntu me pesa nge ksalu mosi ya nene, ksalu ya nene na mpila nde nge yindulaka nde nge ta vanda ve na mpila kulungisa yo, kaka nge mosi? Yindula ksalu ya nene ya Yesu pesaka na balonguiki na Yandi. Na nima Yandi telamaka na lufwa, Yandi tambulaka na nsi-ntoto yai bilumbu 40. Bantu mingi monaka Yandi. Yandi me manisa ksalu na Yandi na nsi-ntoto, kansi ksalu ya balonguki na Yandi, yo vandaka kaka kuyantika.

Ebuna Yesu vutukaka na zulu. Yandi me kulumuka na zulu sambu na kukuma nkailu ya kitoko ya kufuta mfuka ya masumu na beto yonso. Ntangu yai, Yandi me tombukaka diaka na zulu. Lumbu mosi, Yandi vandaka ti balonguki na Yandi. Yandi songaka bo nde, “Kiyeka yonso Nzambi me pesa na Mono, na zulu ti na nsi-ntoto. Yo yina, kwenda, kitula bantu balonguki na Mono na kati ya bansi yonso. »

Ebuna Yesu pesaka na beto ya kwikila Yandi ksalu mosi ya nene. Yandi pesaka beto ksalu kuzabisa bantu na konso sika nsangu na Yandi. Keti kaka muntu mosi lenda sala ksalu yina? Keti kaka muntu mosi lenda tuba na bantu yonso? Ikele ve! Ksalu ya nene mutindu yina, yo lomba nde bakristo kusala na kimvuka. Yo lomba nde bo sala na mpila mosi ya mbote bo na bo. Ee, ti yina ikele mpila ya dibundu ya ntete salaka. Yo salaka ksalu mingi na kimvuka.

Malongi ya Nene ya Leso na Bandambu 8 :

- 1. Na kati ya dibundu na bwala ya Antioshe, kuvandaka kimvuka ya bantu ya vandaka kusala na kimvuka na ksalu ya Nzambi, ya nkaka bonso baprofete, ti ya nkaka bonso balongi.**

Baleso ya nkaka ya Bible & ti materiels ya nkaka ke monika na : www.teachingforafrica.com

Tanga : Bisalu 13:1

I Na dibundu ya Antioshe kuvandaka na baprofete ti balongi, bo yai: Barnabasi, Simeoni (yina ya bo vandaka kubinga mpi Muntu-Ndombe), Lusiusi (muntu ya bwala Sirene), Manaeni (nduku ya ntotila Erode Antipasi), ti Saule.

Yula bana :

- Bantu ikwa na dibundu ya Antioshe vandaka baprofete to balongi ?
(Bantu tanu)
- Nani muntu ya ntete ti muntu ya nsuka na liste ya bantu yina?
(Barnabasi ntete ti Saule ya nsuka)

Bana lenda sala :

Bana yonso tuba na kimvuka na mpila ritimika:

Ya nkaka vandaka baprofete (*songa diboko na gauche*), ya nkaka vandaka balongi (*songa diboko na droite*), kusala na kimvuka mosi na kosalu ya Nzambi ! (*Songa maboko zole na zulu ya ntu.*) *Sala yai yonso mbala tatu.*

Kuyula bana ya me yela :

Na français, beto binga yo nki bu bantu sala kosalu mosi na kimvuka ?
(Coopérer to La coopération)

2. Bo vandaka kuvukana na kimvuka, kusadila Nzambi, kubuya madia ti kulomba.

Kutanga : Bisalu 13 :2a

2a Kilumbu mosi, ntangu bo vandaka kusamba Mfumu Nzambi ti kubuya madia mpi sambu na kusamba Yandi, . . .

Kuyula bana :

- Sambu na nki bantwadisi ya dibundu ya bwala Antioshe vandaka kubuya madia ?
(Sambu na kusamba Nzambi)

Bana lenda sala :

Bana yonso balula ti tala mpangi. Bo yonso nangula maboko sambu bo ke sadila Nzambi na kimvuka.

Bana yonso simba divumu. Beno kele na nzala sambu beno yonso ke buya madia. Beno yonso nangula maboko diaka, ti kitisa ntu sambu beno kele kulomba.

3. Bu bo vandaka kuvukana mpidina, Nzambi songaka bo kukatula Barnabasi ti Paulo sambu na kosalu mosi ya Nzambi me binga bo kusala.

Tanga: Bisalu 13 :2b

2b . . . Mpeve ya Nzambi kwisaka kutubila bo nde : « Beno katula Barnabasi ti Saule sambu na kwenda kusala kosalu yina ya Mono solaka bo. »

Yula bana :

- Nani solaka Barnabasi ti Saule kusala ksalu na sika ya nkaka ?
(Mpeve ya Nzambi solaka bo, ebuna Mpeve songaka dibundu kutinda bo.)
- Dibundu fweti sala nki ?
(Katula bo ti tinda bo kusala ksalu.)
- Sambu na nki beto tuba bo vandaka bamisionere?
(Sambu bo tindaka bo. Misionere kele muntu ya Nzambi me tinda na sika ya nkaka na ksalu na Yandi.)
- Nani vandaka bamisionere ya bo tindaka?
(Barnabasi ti Saule)

Bana lenda sala :

Bana yonso yindula nde kaka sesepiyai, ntangu bo kele kulomba Nzambi, Yandi me songa bo kukatula Barnabasi ti Paulo, kutinda bo na ksalu ya Yandi me sola bo kusala. Ebuna, konso mwana tala mpangi na yandi ti tuba nde, “O ! Beto fweti tinda Barnabasi ti Paulo na ksalu Nzambi me sola sambu na bo. »

4. Dibundu buyaka madia sambu na kusamba Nzambi na mambu yina.

Kutanga : Bisalu 13 :3a

3a Ntangu bo buyaka kudia mpi bo sambaka Nzambi imene, . . .

Yula bana:

- Na ntwala kutinda Barnabasi ti Saule bonso bamisionere, dibundu salaka nki?
(Bo buyaka kudia, mpi bo sambaka Nzambi diaka.)

Bana lenda sala :

Bana vukana na bandambu ya bana 4 to 5, ti bo samba Nzambi na mambu ya kutinda Barnabasi ti Paulo na ksalu Nzambi me songa bo.

5. Dibundu tulaka bo maboko, ebuna bo tindaka bo na ksalu na bo misionere.

Kutanga : Bisalu 13 :3b

3b . . . bo tulaka Barnabasi ti Saule maboko, ebuna bo songaka bo na kwenda.

Kuyula bana :

- Na nima na kusamba, dibundu salaka nki ?
(Bo tulaka Barnabasi ti Saule maboko, ebuna bo songaka bo kukwenda.)

Bana lenda sala :

Bana yonso sala bageste bonso bo ke tula maboko na Barnabasi, bo ke lombamba nde Nzambi kusakumuna yandi na bisalu na yandi. Na nima, bo sala kiteso mosi na Saule.

Yula bana :

- Keti kaka muntu mosi na dibundu tindaka Barnabasi ti Paulo na kisalu misionere, to keti dibundu salaka yo na kimvuka ya bantu yonso?
(N kimvuka ya bantu yonso.)
- Keti Barnabasi ti Paulo zengaka bo mosi kukwenda na kisalu yina, to Mpeve twadisaka dibundu kutinda bo?
(Mpeve twadisaka dibundu kutinda bo.)
- Kima yai dibundu, yo kele mukwikidi mosi, to kimvuka ya bakristo?
(Kimvuka ya bakristo)

5. Yoane Marko vandaka kusadisa bo mpi. Ebuna, bo vandaka bantu tatu ya vandaka kusadila Nzambi na kimvuka, bonso bo vandaka kusala na dibundu na Antioshe.

Kutanga : Bisalu 13 :5b

5b Yoane-Marko mpi vandaka ti bo sambu na kusadisa bo.

Yula bana :

- Nki mutindu Barnabasi ti Saule ti Yoane Marko sadilaka Nzambi ?
(Na kimvuka.)
- Nki vandaka kisalu ya Yoane-Marko ?
(Kusadisa bo, Barnabasi ti Saule.)

6. Ebuna bo kotaka na bwatu ti kwendaka ; bo yantikaka kusamuna Ndinga ya Nzambi.

Kutanga : Bisalu 13 :4-5a

4 Mpeve ya Nzambi tindaka Barnabasi ti Saule sambu na kwenda na bwala Selesia. Kuna bo kotaka na maswa tii na kisanga ya Shipre.

5a Ntangu bo kumaka na bwala Salamine, bo yantikaka kuzabisa nsangu ya Nzambi na banzo ya bisambu ya Bayuda. . .

Kuyula bana :

- Bo vandaka kuvoyager nki mutindu?
(Na maswa)
- Nki kisika ya bo vandaka ntete kuzabisa nsangu ya Nzambi?
(Na nzo-Nzambi ya Bayuda, na bwala ya Salamine)

Bana lenda sala :

Sala bageste bonso nge ke kota bwatu ya nene. Ntete, Barnabasi, na nima, Paulo, na nsuka, Yoane Marko. Bo yonso tuba nde : Beto kwenda kusamuna Yesu ! Beto kwenda kusamuna Yesu ! Beto kwenda kusamuna Yesu !

7. Na nima ya ntangu, bo vutukaka na dibundu na Antioshe, bo songaka bo mambu yonso ya Nzambi me sala na ksalu na bo.

Kutanga : Bisalu 14 : 26-28

14 :26 Katuka kuna bo kwendaka na Antioshe na maswa. Bantu ya Antioshe bo bantu tubilaka bo nde : « Nzambi kukeba beno kaka mutindu Yandi ke zolaka beno, sambu na kusala ksalu yina ya beno fweti sala.” Ksalu yina bo vandaka me lungisa yo ntangu bo kwisaka kuvutuka na Antioshe.

27 Ntangu bo kwisaka kukuma na Antioshe, bo bingaka bantu yonso ya dibundu, ebuna bo zabisaka bo mambu yonso ya Nzambi salaka ti bo ti nki mutindu Yandi kangulaka nzila na bantu yina vandaka Bayuda ve nde bo mpi kukwikila.

28 Bo vandaka kuna bilumbu mingi ti bakristo.

Kuyula bana :

- Na nima ya ksalu, bamisionere vutukaka wapi?
(Na dibundu ya Antioshe, na dibundu ya tindaka bo.)
- Bo zabisaka bantu ya dibundu nki ?
(Mambu yonso ya Nzambi me sala, ti nki mutindu Yandi kangulaka nzila nde bantu ya vandaka Bayuda ve, bo mpi kwikila Yesu.)
- Bo salaka bilumbu fioti to bilumbu mingi sikamosi ti bakristo ya Antioshe?
(Bilumbu mingi.)

Bana lenda sala :

Bana yonso tuba na mpila ritimika :

Na kimvuka, beto lenda sala kuluta

Yina ya muntu mosi !

X X! Beto sala na kimvuka ! (Bo tuba ligne yai ya nsuka mbala tatu.)

Kusonga nki mutindu sadila leso yai na luzingu ya bana :

Bana yindula bisalu ya nene ya fweti salama sika ya bo ke zingaka, bisalu ya lomba nde bantu kusala na kimvuka. Bana zole sonika bisalu 6 na zulu ya dibaya ya mpembe to papier ya nene. Mwana ya ntete ta sonika ksalu ya ntete, mwana ya zole ta sonika ksalu ya zole, etc. Kana sika ikele kusonika 2 listes ya bisalu 3 na konso liste, bana zole lenda sala kaka mbala mosi sambu ksalu kumana kuluta nswalu.

Na nima, bana zole ya nkaka sola ksalu mosi na liste, bo tanga yo. Par exemple, kana ksalu mosi kele kutunga nzo-nkanda ya mpa, mwana ta songa ksalu yina ya liste na diboko na yandi, ti yandi ta tanga, « kutunga nzo-nkanda ya mpa ». Na nima, bana yonso ta tuba na mpila ritimika nde,

X X ! Beto sala na kimvuka !

X X ! Beto sala na kimvuka !

Baleso ya nkaka ya Bible & ti materiels ya nkaka ke monika na : www.teachingforafrica.com

[NB: Moniteur, kana mwana tuba ksalu ya kele ve yina ya mukristo ta zola sala, tula yo general. Mbandu, kana yandi tuba nde, “Kutungwa moske,” beno lenda tuba na general nde “Kutungwa nzo ya bisambu.”]

Devoir ya mono ke pesa beno bana ya zaba Yesu, yo yai: Na mposo ke kwisa, sosa mpila mosi ya nge lenda sala mbote na kimvuka ti bantu ya nkaka.

Kubinga bana ya zaba Yesu ntete ve :

Kusala na kimvuka ti bantu ya nkaka, yo lenda sadisa nge kusala mambu mingi na luzingu yai, kansi mambu ya nkaka, yo lenda sadisa nge ve kusala. Kusala na kimvuka ti bantu ya nkaka, yo lenda ve kangula nge nzila kukota na zulu. Yo lenda ve katula masumu na nge. Yo lenda ve kitula nge mwana ya Nzambi. Ata mambu mosi ya mbote ya nge lenda sala ta kitula nge mukristo. Kaka Nzambi mosi lenda sala mambu yina yonso.

Kansi, nsangu ya mbote ikele. Nzambi lenda pesa nge bima yina yonso na kati ya Mwana na Yandi, Mfumu na beto Yesu Kristo. Nzambi zola kupesa nge bima yina yonso sesepiyai bonso makabu ya mpamba, kukonda kufuta, kukonda kusala ata kima mosi. Ndolula ya masumu, Nzambi ta pesa nge yo kaka na minute ya nge balula ntima na Yesu. Yandi ta yamba nge na fami na Yandi mvu ya mvu. Yandi ta pesa nge nzo ya kitoko na bwala na Yandi, kaka na minute ya nge yamba Yesu. Keti nge ta yamba Yandi bubuyai ?

Kana nge me yamba Yandi ntete ve, kansi bubuyai nge me yilama kuyamba Yesu bonso Mvulusi na nge, kaka binga zina na Yandi. Lomba Yandi kugulusa nge, kulolula nge, kukitula nge mwana na Yandi. Nge lenda sala yo kaka sesepiyai, na mpila mosi ya pima sika ya nge ikele, to nge lenda sala yo konso ntangu to konso sika ya nge ikele. Songa Yesu nde nge kwikila Yandi ti nge zola kubika masumu, kulanda Yandi.

Kana nge yamba Yesu na ntima na nge, keti nge ta sonikila mono nkanda ya fioti? Kaka sonika, “Mono yambaka Yesu bubuyai,” ebuna sonika zina na nge. Nge lenda pesa yo na mono konso ntangu ya nge zola. Nkanda ya nge, yo ta bambukisa mono kulanda kusambila nge Nzambi. Merci.

==

Nsuka ya Leso 2 ti Nsuka ya baleso na teme, ‘Kusala mbote na kimvuka ti bantu ya nkaka’.